

Reactie gemeente Uden wet kostenverhaal

Hierbij reageren wij op de uitwerking van de Wet kostenverhaal huisvesting vergunninghouders. Ondanks dat de VNG onlangs de afspraken over de Wet kostenverhaal met het Rijk heeft herbevestigd, hebben wij hier als gemeente Uden wel degelijk bezwaren tegen.

Principe van ieder voor zich

Ten eerste zien wij géén motiverende werking uitgaan van het onderling verhalen van kosten. We zijn er voorstander van om onze tijd en energie te steken in het samen nadenken over het realiseren van geschikte huisvesting en de integratie van statushouders.

Wij vinden het jammer dat de positieve samenwerking, uitgaande van een gezamenlijke opgave tussen Rijk, COA en gemeenten, een andere wending krijgt waarbij het principe van 'ieder voor zich' lijkt te gelden. Zo zijn wij, als onderdeel van de subregio As50+, in het jaar 2016 zeer bereid geweest om invulling te geven aan de opgave van het Rijk voor de realisatie van een opvanglocatie voor asielzoekers.

Nu blijkt dat de gemeenten moeite hebben om de huisvesting van de statushouders te realiseren wordt enkel in de richting van de gemeenten gekeken. Hierbij wordt bovendien geen rekening gehouden met eerder gemaakte afspraken van gemeenten die door een herprioritering van het Rijk geen stand meer houden. Zo waren er in de subregio As50+ afspraken gemaakt over de verdeling van de opvanglocaties voor vluchtelingen en de huisvesting van statushouders. Nu het COA en het Rijk hier andere prioriteiten aan hebben gegeven kan de gemeente Uden de huisvesting van haar statushouders niet meer beleggen bij regiogemeenten conform eerder gemaakte afspraken.

Onduidelijke criteria voor interbestuurlijk toezicht

De provincie maakt gebruik van een zogenaamde interventieladder voor haar toezichhoudende rol. Wanneer een gemeente in fase 4 komt, wordt de boete in werking gesteld. Op dit moment is niet inzichtelijk in welke fase onze gemeente zich bevindt. In de meest recente brief van de provincie wordt geen fase benoemd. Ook is geen beeld over de wijze waarop doorfasering plaatsvindt

Er zijn voorbeelden bekend van gemeenten die zonder aankondiging van de provincie fasen uit de interventieladder overslaan en opeens op een hoge positie staan. Wil het Rijk de gemeente het toezicht laten uitvoeren door de provincie dan moet er duidelijkheid zijn over de fase waarin iedere gemeente zich bevindt, inclusief onderbouwing op basis van objectieve criteria. Dit geldt ook voor mogelijkheden voor het opschalen op de interventieladder.

Tevens wordt gesproken over verschoonbare redenen. Welke criteria liggen hieraan ten grondslag? Weegt bijvoorbeeld mee de omvang van sociale huurwoningen in een gemeente die afhankelijk is van corporaties omdat van eigen gemeentelijk woningbezit geen sprake is? En wordt er voldoende rekening gehouden met situaties van maatschappelijke onrust en verstoringen van de openbare orde en veiligheid. En als er criteria zijn worden die dan gelijkmatig toegepast in alle provincies?

Boete over periode met forse toename taakstelling

Het jaar 2016 kent een enorme toename van de taakstelling. De ingangsdatum van de wet valt samen met de piek van de taakstelling voor gemeenten. Het is onrealistisch om van gemeenten te verwachten dat ze in het korte tijdsbestek tussen aankondiging van en beoogde realisatie van taakstelling deze extra vraag kunnen opvangen in een markt waar productontwikkeling lange doorlooptijden kent.

Daarnaast weten we dat we in de eerste helft van 2017 minder statushouders krijgen toegewezen waardoor er meer ruimte ontstaat en achterstanden ingelopen kunnen worden. Deze ontwikkeling zou u mee kunnen nemen bij de ingangsdatum van de Wet.

Het liefst zouden wij u verzoeken te bewerkstelligen dat het Wetsvoorstel van tafel gaat. Indien dat niet haalbaar is dan verzoeken wij u een andere en latere ingangsdatum, een duidelijk standpunt van de provincie over de fase waarin iedere gemeente zich bevindt inclusief onderbouwing over doorfasering en bij de versoonlybare redenen de mate van maatschappelijke onrust en verzet mee te laten wegen.

Hoogachtend,

Gerrit Overmans
Wethouder gemeente Uden